wronieckie sprawy

TYGODNIK TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW ZIEMI WRONIECKIEJ

ISSN 1231-5680 • Rok XII nr 16 (246) • 18.04. 2002 r. • Cena: 2,00 zł (w tym 7% VAT)

fot.: Paweł Bugaj

W rywalizacji z krajową czołówką

fot.: Artur Hibner

Jedynka i Dwójka w półfinale

SP - 1 Wronki

DENTAL w przedszkolu

fot.: Justyna Osgodzińska

IV Turniej Kręglarski *Sprawni Razem*

W hołdzie Powstańcom

Zamek na pewno stał i trzeci kościół był!

75-lecie Poznańskiego Radia

Laureaci konkursu *Wronieckich Spraw* na pisankę i wielkanocną kartkę

Fot.: Henryk Liniewicz

Dni Patrona w Zespole Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich zakończyły się Mszą św., oddaniem hołdu Poległym za wolność Ojczyzny (na zdjęciu) i otwarciem okolicznościowej wystawy w muzeum.

W turnieju kręglarskim *Sprawni Razem* wzięło udział sześć placówek. Zdecydowanie wygrali wronczanie, chociaż przegranych w tej pięknej imprezie nie było. Na zdjęciu: 1 miejsce w kat. szkół podstawowych - **Weronika Graj** z Wronek (pośrodku)

Fot.: (2x) Paweł Bugaj

Fot.: (2x) Tadeusz Hojan

Utrwalić pamięć

Zwieńczeniem obchodów Dni Patrona w ZS nr 1 była Msza św. w intencji Powstańców Wielkopolskich i społeczności szkolnej, którą w sobotę, 13 kwietnia odprawili proboszczowie: Jerzy Stachowiak i Marian Binek. W kościele licznie zgromadzili się członkowie rodzin powstańców, młodzież szkolna, władze miasta, radni, członkowie Koła TPPW oraz poczty sztandarowe wszystkich wronieckich szkół i drużyn ZHP. Obecnością swoją zaszczycił także tę uroczystość poseł Romuald Ajchler.

Ksiądz kanonik J. Stachowiak w głoszonej homilii wiele wątków powstańczego trudu połączył z obowiązkiem uczenia się patriotyzmu, który po wejściu do Unii Europejskiej pomoże Polakom zachować swoją tożsamość. Kilka razy odwoływał się do ostatniej wizyty w Landwarowie na Litwie, w której to uczestniczył wraz z delegacją naszego miasta. Mówił o potrzebie służenia bliźnim, o nostalgii Polaków, którym los nie pozwolił mieszkać i uczyć się w swojej Ojczyźnie.

W czasie marszu ofiarnego przewodniczący Rady MiG Leszek Bartol w asyście córek powstańca Alfonsa Piaska – Barbary i Małgorzaty złożyli na ołtarzu tabliczkę z krzyżem powstańczym. Prawnukowie: Paulina Alaborska, Krzysztof Kaszkowiak i Michał Pomianowski oraz reprezentanci RSU: Magda Cichocka, Halina Grygiel i Aniela Kasongo nieśli kielich i wodę. Ceremoniał Mszy św. ubogacił śpiew chóru WOK – *Con Passione* pod dyrekcją Andrzeja Warguły.

Po Mszy św., gdy delegacje składały wiązanki pod pomnikiem na Rynku, na 52 grobach powstańców spoczywających na wronieckich cmentarzach zapłonęły znicze. Dziś bez trudu chodząc alejkami cmentarza, dzięki tabliczkom z powstańczym krzyżem, odnaleźć możemy ich miejsca spoczynku.

W najbliższym czasie, gdy wykonane zostaną kolejne tabliczki (finansowane z budżetu miasta) podobne uroczystości odbędą się w Chojnie, Wartosławiu i Biezdrowie. ***K.T.***

Wiosenne wyprawy turystyczne

Kilkuosobowa grupa uczniów Gimnazjum nr 2 z Leśnej wraz z opiekunką Koła SKKT-PTTK, Anetą Rzepą mimo mroźnego poranka (6 kwietnia) wyruszyła rowerami na *V Wielkanocny Zlot Miłośników Turystyki Kolarskiej*

Młodzież wybrała trasę wiodącą z Szamotuł przez Szczuczyn, Kobylniki, Słopanowo, Obrowo, Koźmin do Samołęża (trasę do Szamotuł pokonali pociągiem). Celem rajdu było ukazanie piękna budzącej się wiosny i obiektów na trasie przejazdu oraz poznanie historii i współczesności tych miejscowości. Odszukanie i ujrzenie z bliska zabytków i pomników przyrody. Szczególnym zainteresowaniem turystów cieszył się kościółek z końca XVII wieku w Słopanowie oraz pałac i park w Kobylnikach.

Widok płonącego ogniska nad jeziorem w Samołężu pozwolił zapomnieć o chłodzie, który tego dnia dokuczył dość mocno. Pozostały tylko miłe wrażenia i wspomnienia o ciepłej atmosferze spotkania.

W piątek, 12 kwietnia 120 osobowa grupa z Pniew, Dusznik i Wronek wyruszyła na trasy III rajdu *"Śladami Powstania Wielkopolskiego"* w ramach obchodów Dni Patrona Zespołu Szkół na Leśnej. Po przejściu i przejechaniu tras od godz. 12.00 drużyny meldowały się w Olszynkach na mecie rajdu. Tam czekał na nich ciepły posiłek (bigos i herbata przygotowane w internackiej kuchni). Gimnazjaliści przygotowali ciekawe zabawy dla swoich kolegów a spotkanie przy ognisku było okazją do wzajemnego poznania się i porozmawiania o zwyczajach i tradycjach swoich szkół, wszak łączy je wspólny Patron – bohaterowie Powstania Wielkopolskiego. Komandorem tego rajdu był sam prezes PTTK (wicestarosta) – pan Paweł Mordal, a jego zastępcą nauczycielka ZS nr 1 Aneta Rzepa. Wroniecką grupą na trasie opiekowała się Daria Radziwoniuk. ***K.T.***

Opiekunowie i młodzież
Szkolnego Koła Teatralnego ZS -1

Odgrywane Kapsle

zapraszają miłośników teatru, na sztukę
Henryka Ibsena

„Dzika Kaczka"

Spektakl odbędzie się **w czwartek**
25 kwietnia o godz. 17.00
w kinie *Gwiazda* we Wronkach

Spotkanie stowarzyszeń

26 kwietnia 2002 r. (piątek)
o godz. 18.30
w Sali Rycerskiej
Muzeum Regionalnego
we Wronkach odbędzie się
spotkanie liderów
stowarzyszeń, organizacji
i klubów działających
na terenie gminy Wronki

Swoim honorowym patronatem
imprezę objął
burmistrz MiG Wronki
Kazimierz Michalak.

Organizatorami są:
Towarzystwo Miłośników Ziemi
Wronieckiej
i Wroniecki Ośrodek Kultury.

W programie zaplanowano m.in. wystąpienia zaproszonych gości (Urszuli Roszak, Bogdana Czerwińskiego, Wojciecha Warosia, Jaromira Zielińskiego).

Całość poprowadzi
prezes TMZW, Ireneusz Vowie.

Disco Club
HADES
Nowa Wieś k. Wronek
ma zaszczyt zaprosić wszystkich
na
Pierwsze Urodziny
Start już **19 kwietnia 2002 r.**
o godz. **21**^{00}
grać dla Was będą **Dee Jey Fąfer**
a gościnnie - **Dee Jey Rey**
Każdemu ***małe co nieco,***
rozdamy płyty klubowe
Wiele, wiele atrakcji!

ZAWIADOMIENIE

Zarządu Miasta i Gminy Wronki o terminie wyłożenia do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Wronki

Stosownie do art. 18 ust.2 pkt. 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 roku Nr 15, poz. 139 z późniejszymi zmianami) zawiadamia się, że **projekt zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Wronki dla terenu w obrębie działek** nr: 2813/1, 2813/2,2813/3,2813/5, 2813/7,2813/9, 2813/10, 2813/11 i 2813/12 położonych we Wronkach **przy ulicy Nowowiejskiej** i prognoza, o której mowa w przepisach o ochronie środowiska, będą wyłożone do publicznego wglądu w dniach **od 25.04.2002r do 29.05.2002r** w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Wronki ul. Ratuszowa, pokój nr 16 w godzinach pracy Urzędu.

Zgodnie z art. 23 ustawy każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu, może wnieść protest; zgodnie a art. 24 ustawy każdy, którego interes prawny lub uprawnienia zostały naruszone przez ustalenia przyjęte w projekcie planu, może wnieść zarzut.

Zainteresowani mogą zgłaszać protesty i zarzuty na piśmie do Zarządu Miasta i Gminy Wronki z podaniem oznaczenia nieruchomości, w terminie nie dłuższym niż 14 dni po upływie okresu wyłożenia.

Przewodniczący Zarządu MiG
Kazimierz Michalak

Rozdzielnik do zawiadomień z dnia 12.04.2002r o wyłożeniu projektu planu do wglądu:

1. Państwo Violetta i Władysław Chałupnik ul. Nowowiejska 55, 64-510 Wronki
2. Państwo Dorota i Jan Olech ul. Czereśniowa 8, 64-510 Wronki
3. Państwo Katarzyna i Marek Wargaccy ul. Wroniecka 15, 64-560 Ostroróg
4. Państwo Hanna i Piotr Podzińscy Stróżki 47, 64-510 Wronki
5. Państwo Iwona i Jarosław Mikołajczak Bobulczyn 36/1, 64-560 Ostroróg
6. Państwo Elżbieta i Maciej Czosnowscy Osiedle Borek 4a/4, 64-510 Wronki
7. Państwo Krystyna i Stanisław Szaj Osiedle J. Słowackiego 9c/1, 64-510 Wronki
8. Państwo Maria i Zdzisław Przybył Nowa Wieś ul. Lipowa 44, 64-510 Wronki
9. a / a

ZAWIADOMIENIE

Zarządu Miasta i Gminy Wronki o terminie sesji w sprawie uchwalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z art. 18 ust.2 pkt. 12 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139, Nr 41, poz. 412 i Nr 111, poz. 1279, z 2000r Nr 12, poz.136, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001r. Nr 5, poz. 42, Nr 14, poz. 124, Nr 100, poz. 1085, Nr 115, poz. 1229 i Nr 154, poz. 1804) podaje się do publicznej wiadomości, że dnia **26.04.2002 r. o godz. 10^{00} w sali Wronieckiego Ośrodka Kultury we Wronkach przy ul. Poznańskiej 59** odbędzie się sesja Rady Miasta i Gminy, której przedmiotem będzie uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego we Wronkach w rejonie ul. Sierakowskiej i Powstańców Wlkp. oraz w rejonie ul. Polnej.

Przewodniczący
Zarządu MiG
Kazimierz Michalak

fot. G. Kaźmierczak

Pracownicy SUR w Ćmachowie sadzą kwiaty na wronieckich skwerach. Może wreszcie w tym roku nasze miasto utonie w „kontrolowanej" zieleni?

Politycznie w wyborach

My, niżej podpisani, reprezentujący centroprawicowe partie polityczne, niniejszym zawiązujemy wspólny

Samorządowy Komitet Wyborczy "POROZUMIENIE",

zwany w dalszej treści Komitetem, którego terenem działania będzie Wielkopolska Północno- Zachodnia, tj. gminy i powity należące do poselskiego okręgu wyborczego nr 38.

Samorządowy komitet wyborczy będzie działać na rzecz wystawienia jednej wspólnej listy kandydatów na radnych do samorządu gminnego i powiatowego w każdej jednostce administracyjnej, w której będą przeprowadzone wybory samorządowe w obwodach wielomandatowych w systemie proporcjonalnym oraz wystawienie jednego, wspólnego kandydata na radnego w każdym obwodzie głosowania do danej jednostki administracyjnej, w której wybory będą przeprowadzone w systemie większościowym w obwodach jednomandatowych. Komitet będzie działać na rzecz wystawienia wspólnych kandydatów na wójtów, burmistrzów, prezydenta, starostów i marszałka, ich zastępców i innych członków organów wykonawczych działających w przyszłym samorządzie terytorialnym.

Zawiązany Komitet jest otwarty na członkostwo i udział w nim również innych ugrupowań politycznych nie identyfikujących się z obozem lewicowym, a także organizacji społecznych, gospodarczych, samorządowych i zawodowych.

Każdy podmiot tworzący Komitet będzie reprezentowany przez jedną osobę a rozstrzygnięcia w ramach Komitetu będą podejmowane w drodze konsensusu.

Ustala się jednocześnie, iż dobór kandydatów będzie odbywał się na podstawie oceny ich przygotowania merytorycznego, doświadczenia zawodowego i życiowego oraz rękojmi godnego reprezentowania środowisk tworzących Komitet.

Na przewodniczącego i reprezentanta Komitetu wyznacza się posła Adama Szejnfelda.

Adam Szejnfeld,
Grzegorz Piechowiak
Mariusz Małachowski
Jan Podmaski

WRONIECKIE MUZEUM PREZENTUJE

Redaguje
Grażyna Kaźmierczak

SZKICE DO HISTORII WRONEK

W średniowieczu zamek na pewno stał... (1)

Nasza wiedza o zaginionych i zapomnianych wronieckich budowlach stale się powiększa. Po publikacji artykułu o zamku i trzecim wronieckim kościele (WS 2001, nr 22 – 26) znalazły się kolejne dokumenty potwierdzające sformułowane tam hipotezy. Pierwszy z nich – informacja o odkryciu w sąsiedztwie gajówki na Zamościu ceglanych fundamentów kościoła – został omówiony w artykule *Trzeci kościół – dowodów ciąg dalszy* (WS 2002, nr 38). Dwa kolejne dokumenty przedstawiam w obecnym tekście.

Jednym z nich jest wypis z "*Kodeksu dyplomatycznego Wielkopolski*", t. VIII, nr 949, as.237, przysłany przez dr. Tomasza Jurka, który życzliwie kibicuje wszelkim poczynaniom nad odbudową naszej historycznej pamięci. Jest to – co podkreśla dr Jurek – właściwie jedyny przekaz potwierdzający wprost i niezbicie istnienie średniowiecznego grodu we Wronkach.

Tekst odnosi się do sporu polsko - krzyżackiego o Santok. *Kiedy w 1422 r.* – pisze dr Jurek - *w toku sporów z Krzyżakami o Santok strona polska stawiała świadków na poparcie tezy o dawnej przynależności tego grodu do Królestwa, jeden z tych świadków, Tomisław Bryl (lat ok. 70) dodał, że wie o pewnej drewnianej wieży, która stała na górze zamkowej we Wronkach, że zabrana z Wronek i posłana rzeką Wartą aż do Santoka tamże w Santoku wieża ta została ponownie zmontowana i postawiona, wskazując też, że ów tenutarius, czyli starosta trzymał oba wspomniane zamki Wronki i Santok w imieniu króla polskiego..*

Ze względu na wagę tego przekazu podajmy go także w wersji oryginalnej: "*Item subiunxit se scire de quadam turri lignea, que stetit super monte fortalicii in Wronky, quod recepta de Wronky et in fluvio Wartha, ipsa turris , usque ad Santhok missa et ibidem in Santhok dicta turris iterum super monte fortalicii Santhok fuit extructa et locata, quod fortalicium Santhok spectabat et spectare dinoscitur ab antico ad Regnum Polonie eo quod idem tenutarius seu capitaneus tenuit ambo fortalicia predicta Wronky et Santhok nomine Regis Polonie*".

Czego dowiadujemy się z zeznania Tomisława Bryla? Po pierwsze, że w wiekach średnich stał we Wronkach zamek, a właściwie gród, który posiadał drewnianą wieżę i zapewne cały był drewniany. Po drugie, drewniana wieża w pewnym momencie stała się tu niepotrzebna, ale niezbędna w Santoku, dlatego spuszczono ją Wartą z Wronek do Santoka. Po trzecie, gród stał na wzniesieniu, nazywanym górą zamkową. Po czwarte, wzniesienie, na którym stał zamek, musiało znajdować się niedaleko rzeki, co umożliwiło transport całego obiektu.

Nie wiemy natomiast, kiedy ta operacja miała miejsce. Zeznający w 1422 r. świadek, miał około 70 lat. Urodził się więc w połowie XIV w. Z jego relacji nie wynika jednak, czy był świadkiem wodowania wieży, czy wiedział o nim tylko ze słyszenia. Zdarzenie mogło więc mieć miejsce zarówno przed jak i po 1350 r.

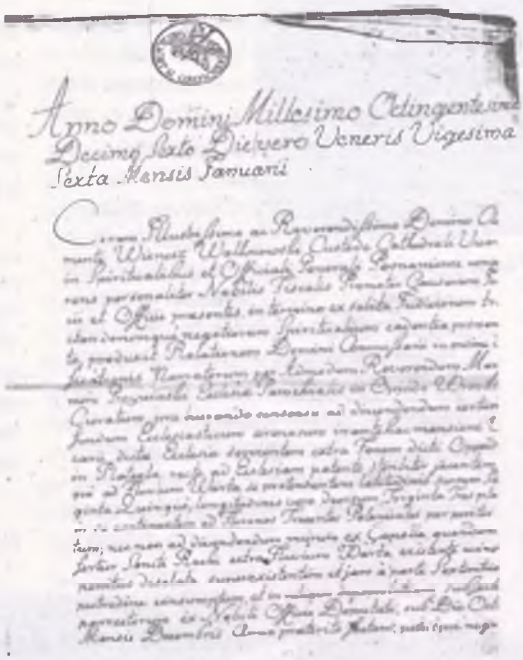

Pierwsza strona dokumentu z 1816 r.

W swoim pierwszym tekście o zamku (WS 2001, nr26) puściłem wodze fantazji, pisząc, że w XIV w. – jak większość grodów w tym czasie – gród wroniecki został przebudowany, może za sprawą samego króla Kazimierza Wielkiego przed jego spotkaniem z Ludwikiem, margrabią brandenburskim w listopadzie 1348 r. Wydawało mi się bowiem, że tak poważne wydarzenie dyplomatyczne musiało mieć godną oprawę, a mały zameczek na drugiej linii obronnej (pierwszą linię stanowiły grody na Noteci) musiał być co najmniej zmodernizowany. Relacja Tomisława Bryla potwierdza fakt prowadzenia jakichś prac. Czy jednak były to prace modernizacyjne?

Zamek stał zapewne w najwyższym miejscu wzniesienia ograniczonego ulicami: Leśną, Myśliwską, Rolną i Nadbrzeżną. Jeszcze dziś zabudowa tworzy nieprzypadkowo zarys kolistego placu. Od strony Warty jeszcze obecnie jest to wyraźna wyniosłość, teraz oddalona około 200 m od brzegu rzeki. Przed regulacją koryta Warta płynęła szerokim nurtem i opływała zapewne zamojską górę zamkową. Tak więc, moim zdaniem, relacja Tomisława Bryla nie tylko potwierdza istnienie średniowiecznego zamku we Wronkach, ale także jego lokalizację na Zamościu.

Naprzeciw po drugiej stronie ul. Myśliwskiej, na miejscu pawilonu handlowego lub w jego pobliżu, stał kościół, który jeszcze na początku XVI w. nosił wezwanie św. Piotra, a później św. Rocha. "*Samo odkrycie zamku* – pisze dr Jurek - *a zwłaszcza kościoła, wydaje mi się odkryciem o ogromnym znaczeniu dla początków Wronek. Obiekty te wyznaczają bowiem najpewniej lokalizację ośrodka Wronek przed powstaniem tu miasta. Rozważenia wymaga jeszcze co prawda kwestia grodziska w Pierwoszewie i Starym Mieście – trzeba byłoby zbadać, od kiedy funkcjonuje ta nazwa i jak dawna jest sama osada. Wydaje mi się jednak, że właśnie stwierdzenie na grodzie na Zamościu kościoła wskazuje, że znajdowało się tu właściwe centrum życia okolicy, potem dopiero przeniesione do miasta lokowanego na lewym brzegu rzeki. Takie translokacje są zresztą powszechnie znane: prawie każde miasto powstawało kawałek obok wcześniejszego ośrodka.*

Wojciech Piechota

Materiały wykorzystane:

1. List dr. Tomasza Jurka z 17 lipca 2001 r. do Piotra Pojaska.

2. Pismo Oficjała Generalnego Poznańskiego z 26 stycznia 1816 r. w tłumaczeniu o. Piusa Turbańskiego ofm, AP Wronki

Z kart historii Radia Poznańskiego

***Radio Poznańskie* ma 75 lat, powołano je do życia zgodnie z wolą i dzięki wsparciu kapitałowemu samorządów powiatowych i rad miejskich Wielkopolski. Kontynuatorem pięknej tradycji Radia Poznańskiego jest Radio *Merkury*.**

Wronieckie Sprawy od lat utrzymują kontakt z tą rozgłośnią, a zatem czujemy się zobowiązani do chwili wspomnień na łamach naszej gazety.

Wielu naszych czytelników pamięta jeszcze, że zakup odbiornika radiowego był nie lada wydarzeniem w rodzinie. Wielu także nie wyobraża sobie, aby mogło zabraknąć tego wiernego towarzysza w ich życiu.

Zabytkowy budynek radia

2 listopada 1920 r. ruszyła w Pittsburghu w USA pierwsza publiczna rozgłośnia radiowa, a na rynku pojawiły się pierwsze fabryczne radioodbiorniki. Stałe programy zaczęły nadawać amerykańskie stacje w roku 1921. W tym samym roku radio powstało we Francji, a w rok później w Wielkiej Brytanii, Danii i Związku Radzieckim.

W Polsce powstanie radia poprzedziło pojawienie się około roku 1920 wytwórni sprzętu radiowego FARAD i RADIOPOL w Warszawie. Zaistniała konieczności przygotowania kadry radiotechnicznej.

Stowarzyszenie Radiotechników podjęło walkę o prawne uregulowanie statusu radia w Polsce. 3 czerwca 1924 roku ukazała się ustawa o poczcie, telegrafie i telefonie.

18 kwietnia 1926 roku w Warszawie Polskie Radio zainaugurowało działalność programową. W niecały rok później, 15 lutego 1927 roku, ruszyła Rozgłośnia Polskiego Radia w Krakowie a **24 kwietnia 1927 roku w Poznaniu.**

Rozgłośnia Polskiego Radia w Poznaniu według planów centralnych miała powstać dopiero pod koniec lat dwudziestych. Jednak z inicjatywy starosty miejskiego - Stanisława Ziołeckiego w sierpniu 1925 roku utworzono spółkę akcyjną celem sfinansowania stacji nadawczej w stolicy Wielkopolski. Inicjatywa spotkała się z bardzo dobrym przyjęciem ówczesnych władz miasta: prezydenta Poznania - Cyryla Ratajskiego, wojewody poznańskiego - Adolfa hr. Bnińskiego, prezesa Związku Powiatów Wielkopolskich - Tadeusza Kłosa, radcy wojewódzkiego - dr Franciszka Hempowicza oraz prezesa Radioklubu Wielkopolskiego - Tadeusza Alkiewicza. Do spółki przystąpiły wszystkie powiaty województwa poznańskiego oraz 73 miasta z terenu Wielkopolski.

Wronki wykupiły 4 udziały (z 956 ogółem) - wpłacając blisko 3500 zł (zebrano 822.160 zł).

STARANIA ORGANIZATORÓW

Komitet Organizacyjny *„Radja Poznańskiego"* - od czerwca do grudnia 1926 roku - zabiegał o podpisanie umowy z Polskim Radiem S.A. w Warszawie na prowadzenie działalności. Po potwierdzeniu subkoncesji, rozpoczęto budowę nadajnika przy ul. Bukowskiej 53 (obecnie znajduje się tam konsulat Rosji) oraz adaptację pomieszczeń studyjnych przy Placu Wolności 11 (w budynku, gdzie obecnie znajduje się m. in. Teatr Ósmego Dnia).

Maszty nadawcze pierwszej rozgłośni

PIERWSZE WŁADZE

W sierpniu 1926 roku funkcję dyrektora Radia Poznańskiego powierzono Kazimierzowi Okoniewskiemu - prokurentowi bankowemu. W marcu 1927 roku wybrano - w drodze konkursu - kierownika programowego. Zdzisława Marynowskiego (współredaktor „Orędownika", literat i publicysta). Kierownikiem muzycznym został prof. Franciszek Łukasiewicz (pianista i pedagog), kierownikiem technicznym inż. Władysława Rogackiego. Na pierwszą spikerkę, czy - jak dawniej mawiano - „obwieścicielkę" powołano Marię Prusinkiewiczównę.

START

Nadajnik był gotowy już na początku 1927 roku. W pierwszych dniach kwietnia rozpoczęto próbne nadawanie programu na fali średniej 270,3 m. Nadajnik firmy Western Electric Company o mocy 1,5 kW pracował, śląc radiowy sygnał w promieniu ok. 35 km od Poznania. 21 kwietnia 1927 roku nadano próbnie pierwsze koncerty i odczyty, dzień później - komunikaty, następnego dnia transmitowano programy z Warszawy i Krakowa, aż nadszedł oczekiwany moment.

24 kwietnia 1927 roku o godzinie 17.00 - punktualnie z wybiciem zegara na ratuszowej wieży - *Radjo Poznańskie*, przemówiło własnym głosem. Wielotysięczny tłum poznaniaków zebrany na Placu Wolności mógł, dzięki zainstalowanym gigantofonom, wysłuchać pierwszej audycji. Mogli jej słuchać także mieszkańcy Warszawy i Krakowa, dokąd przeprowadzono bezpośrednią transmisję.

POWSZEDNI DZIEŃ

Nadawano dużo ambitnych audycji muzycznych i słownych. Gośćmi programu bywali często ksiądz prof. Wacław Gieburowski ze swoim Chórem Katedralnym, Feliks Nowowiejski koncertujący na organach, śpiewak Kajetan Kopczyński, prof. Łucjan Kamieński, który wygłaszał prelekcje muzykologiczne. Tuż po otwarciu stacji

przed mikrofonami poznańskimi stanęli także Jan Kiepura (na zdjęciu) i Ada Sari.

Zdzisław Marynowski, pierwszy kierownik programowy rozgłośni, mimo niedużego budżetu i krótkiego, zaledwie kilkumiesięcznego panowania, zdołał uruchomić początkowo 4,5-godzinny, a potem 9-godzinny program, na który złożyło się m.in. prawie 400 odczytów, 3 słuchowiska, 25 programów dziecięcych i wiele innych form.

Radio z tygodnia na tydzień stawało się ważnym element kulturotwórczym w całym regionie. Utrzymywało się z abonamentu opłacanego przez słuchaczy oraz z reklam.

W początkach 1927 roku w rejonie poznańskim było 2.626 abonentów, w końcu roku już 16.630.

Radjo Poznańskie bardzo skwapliwie wykorzystywało szansę bycia prekursorem na ogólnopolskiej antenie. Już 3 maja 1927 roku, a więc półtora tygodnia po otwarciu stacji, za zgodą kardynała Augusta Hlonda, trzy mikrofony zainstalowane przez poznańskich radiowców nad amboną, w stallach i przy organach w Katedrze na Ostrowie Tumskim, transmitowały po raz pierwszy w dziejach naszej radiofonii - nabożeństwo. To podniosłe wydarzenie, jak głosi anegdota, poprzedziła reklama: „*Najtaniej i najlepsze świece kupić można u Alfreda Okoniewicza na ulicy Tęczowej*".

Narastał kryzys finansowy. Od 1 października 1933 roku *Radjo Poznańskie* stało się częścią Polskiego Radia S.A. w Warszawie Tak było aż do momentu wybuchu II wojny światowej.

POZNAŃ ZAMILKŁ

3 września 1939 roku o godz. 24.00. Całodobowy program Rozgłośni Poznańskiej w pierwszych dniach września, wypełniony był nadawaniem komunikatów, informacji i muzyki. Na rozkaz polskich władz urządzenia techniczne zostały zdekompletowane, a pracownicy ewakuowani do Warszawy. Tak zakończył się przedwojenny okres działalności - najpierw *Radja Poznańskiego*, a następnie Rozgłośni Poznańskiej Polskiego Radia.

PO WYZWOLENIU...

pełnomocnikiem Polskiego Radia - został oficer I Armii Ludowego Wojska Polskiego - porucznik Adam Kostaszuk. Wkrótce powołano go na stanowisko szefa Dyrekcji Okręgowej Polskiego Radia. Poznański radiowęzeł ruszył **2 marca 1945 roku.** Zmontowali go z zebranego w gruzach sprzętu i uruchomili powracający do Poznania przedwojenni radiowcy i nowi pracownicy odradzającej się rozgłośni.

Jednocześnie remontowano nadajnik – by dotrzeć z programem do mieszkańców całej Wielkopolski.

OŚRODEK TELEWIZYJNY

jako nowy twór - zaczął towarzyszyć poznańskiemu radiu od maja 1957 roku. Na wiele lat obie te instytucje zostały połączone więzią administracyjną, finansową, techniczną, a w niektórych przypadkach nawet programową. Więź ta była przez trzydzieści parę lat (do 1992).

4 grudnia 1971 roku rozgłośnia poznańska nadała pierwszy stereofoniczny program muzyczny na fali UKF-FM 69,74 MHz.

1 stycznia 1976 roku w wyniku reformy administracyjnej kraju, programy rozgłośni regionalnych Polskiego Radia zostały przeniesione z fal średnich na fale ultrakrótkie, co w przypadku Poznania oznaczało zmniejszenie zasięgu. Program Rozgłośni Poznańskiej przestał docierać np. do województwa pilskiego, które zostało przypisane „do obsługi" Rozgłośni Polskiego Radia w Koszalinie. Odtąd, aż do lat 90-tych, poznańskie programy docierały do miejscowości w promieniu około 100 km od nadajnika w Górze k/Śremu (całe poznańskie i leszczyńskie oraz część konińskiego i kaliskiego).

RADIO *MERKURY*

W czerwcu 1990 roku Rozgłośnia Poznańska otrzymała od Radiokomitetu zgodę na uruchomienie w czasie trwania Międzynarodowych Targów Poznańskich 12-godzinnego programu na częstotliwości UKF-FM 102,7 MHz. Okoliczności sprawiły, że targowemu programowi nadano nazwę „Radio Merkury" i tak już zostało. Rozgłośnia utrzymała na stałe przyznaną czasowo częstotliwość 102,7 MHz. Dotychczasową nazwę Rozgłośnia Regionalna Polskiego Radia w Poznaniu zamieniono na *Radio Merkury Poznań*.

W 1992 roku po oddzieleniu radia od telewizji *Radio Merkury* rozpoczęło nowy etap samodzielnej działalności, choć jeszcze w zakresie ograniczonym ramami centralnie zarządzanego Polskiego Radia.

W tej chwili poprzez sieć nadajników program *Radia Merkury* transmitowany jest praktycznie na teren całej Wielkopolski.

PRZEKSZTAŁCENIA

29 grudnia 1992 roku Sejm uchwalił ustawę o radiofonii i telewizji, która zapowiadała, że radiofonię publiczną tworzyć będą „Polskie Radio Spółka Akcyjna" produkująca i rozpowszechniająca ogólnokrajowe programy oraz 17 spółek radiofonii regionalnej przygotowujących i rozpowszechniających programy regionalne. W połowie 1993 roku minister finansów, działający w imieniu Skarbu Państwa zadecydował, że jako pierwsze ulegną przekształceniu rozgłośnie regionalne w Łodzi, Kielcach i Poznaniu (X-1993 r).

Wydarzenia mające miejsce w Wielkopolsce i kraju wyryły także trwały ślad w historii radia - był więc trud tworzenia i budowania rozgłośni, czas wojennego milczenia, stalinowskiej propagandy (której radio niestety musiało być tubą), kolejnych odwilży, solidarnościowego zrywu, stanu wojennego, wreszcie demokratyzacji życia.

Potęgę Radia tworzyły setki wspaniałych artystów mikrofonu, ludzi kultury, słowa, polityki - byli wśród nich także Wronczanie, których zapraszamy do wspomnień na naszych łamach.

Krystyna Tomczak

(*na podstawie materiałów Piotra Frydryszka – prezesa Radia Merkury SA*)

Nowy budynek administracyjny Radia *Merkury*

PLON KONKURSOWYCH ZMAGAŃ

W związku z obchodami Dni Patrona na Leśnej młodzież z wielu szkół powiatu i województwa włączyła się aktywnie w uświetnienie obchodów rocznicowych. Pragniemy tą drogą podziękować im za to, a nagrodzonych i wyróżnionych wpisać w historię szkoły i miasta.

W konkursach udział wzięły:

SP Obrzycko i SP nr 2 Wronki (w konkursie plastycznym).

Gimnazja: Pniewy, Obrzycko, Otorowo, Gaj Mały, Ostroróg, nr 1 i nr 2 Wronki

Ponadgimnazjalne: ZSZ w Szamotułach, ZSR w Bojanowie i Kotowie, ZS nr 1 Wronki, LO w Pniewach i Wągrowcu.

W konkursie literackim pod hasłem: *Powstanie Wielkopolskie w twórczości młodego pokolenia Polaków* - pod patronatem Burmistrza MiG w kategorii *gimnazjum* pierwsze miejsca zajęły: **Katarzyna Sobkowiak (I)**, Martyna Bilska (II) i Anna Choły (III) wszystkie z Gimnazjum Nr 2 Wronki. Wyróżniono dwie prace - Anity Wiśniewskiej (G nr 1) i Dariusza Jerzego (G nr 2 Wronki).

W kategorii *szkół ponadgimnazjalnych:* **Daria Kołodziej** - LO w Wągrowcu (I miejsce), Magdalena Felska - LO w Pniewach (II), Kalina Oszmałek i Krystian Nogaj - ZS nr1 we Wronkach (III). Wyróżniono Łukasza Młyńczak - ZS Rolniczych w Bojanowie i Annę Markowiak - ZS nr 1 we Wronkach.

Na konkurs literacki wpłynęło 28 prac. (10 prac w kat. I i 18 w kat. II)

W I konkursie recytatorskim literatury patriotycznej wzięło udział 18 uczestników.

W kat. *gimnazjum* najlepszymi byli: **Marek Kotecki i Zuzanna Mikołajczak** - Gimnazjum nr1 we Wronkach - I miejsce; ponadto wyróżniono: Paulinę Śliwę - (G nr 1 Wronki), Małgorzatę Kurtz i Martynę Grzęda (G nr 2 Wronki)

W kat. szkół ponadgimnazjalnych: **Katarzyna Kruszona i Magda Gorzyczka** - I m. (ZSZ nr 2 we Wronkach). Wyróżniono: Joannę Kocur z Bojanowa, Ewelinę Rosadę - (ZS nr 1 Wronki) i Dawida Korczaka - (ZSZ nr 2 Wronki)

W konkursie *na gazetkę* pod hasłem *Miejscowości Powstania Wielkopolskiego*.

(klasy losowały nazwy miast) najciekawsze gazetki wykonali uczniowie ZS nr 1 – LZ w Nowej Wsi - I miejsce klasa III b (Krotoszyn), II miejsce: II LZ NW za ukazanie piękna Śmigla, III a - za urokiWągrowca i Ig - Gimnazjum nr 2 W-ki - za Wolsztyn.

Wyróżniono klasę IV a ZS nr 1 - za przybliżenie walorów Czarnkowa.

Uroczyste podsumowanie wszystkich konkursów odbyło się w miniony czwartek 11 kwietnia br. w kinie *Gwiazda.* Na spotkanie z nagrodzoną i wyróżnioną młodzieżą przybyli sponsorzy nagród i przedstawiciele władz miasta - burmistrz Kazimierz Michalak i wiceprzewodniczący Zenon Wiczyński. Wszystkim uczestnikom konkursów i ich opiekunom oraz sponsorom nagród zadedykowano w podziękowaniu koncert w wykonaniu artystów Teatru Nowego - Bożeny Borowskiej i Jacka Skowrońskiego.

Wicedyrektor Zenon Zachciał i przewodniczący KTPP Wlkp. - Marian Śliwa nie kryli radości z tego, że dzięki ofiarności sponsorów mogli nagrodzić tak liczną grupę młodzieży.

Radość młodzieży była najmilszym podziękowaniem dla wszystkich organizatorów tych owocnych dni.

K T.

Zapraszamy
do zwiedzenia wystawy pt.
„Powstanie Wielkopolskie 1918 / 1919 w twórczości młodego pokolenia Polaków",
prezentowanej w Muzeum Regionalnym we Wronkach.

NOWY ARCY-PASTERZ

W Wielki Czwartek, dnia 28 marca br. Ojciec Święty Jan Paweł II powierzył Kościół Poznański nowemu Pasterzowi, Księdzu Arcybiskupowi Metropolicie **Stanisławowi Gądeckiemu,** który objął Archidiecezję w sposób przewidziany przez prawo kościelne we wtorek, dnia 2 kwietnia.

Ksiądz Arcybiskup Metropolita urodził się w 1949 roku w Strzelnie. Święcenia kapłańskie przyjął w Gnieźnie, w 1973roku. Jest doktorem teologii ze specjalnością biblijną. Studiował na Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie, Franciszkańskim Studium Biblijnym w Jerozolimie i Papieskim Uniwersytecie św. Tomasza w Rzymie. W 1992 roku otrzymał sakrę biskupią i został biskupem pomocniczym Archidiecezji Gnieźnieńskiej. Jest przewodniczącym Rady Konferencji Episkopatu Polski ds. Dialogu Religijnego.

Przyjście nowego biskupa do diecezji rozpoczyna nowy etap w jej dziejach. Uroczystości ingresowe Arcybiskupa Metropolity, na które proszeni są wraz kapłanami i osobami konsekrowanymi wszyscy chętni parafianie, odbędą się w Katedrze Poznańskiej **w sobotę, 20 kwietnia br. o godz. 12.00.**

K.T.

Nie ma już wśród nas

Pana

Witolda Bartoszewskiego

8.04.1921-10.04.2002

Żegnamy z wielkim żalem naszego wieloletniego współpracownika, który pracował z nami do ostatnich chwil swego życia. Zawsze oddany i sumienny.

Oprócz zaangażowania w pracy zawodowej Jego wielką pasją była miłość do sportu, której oddał się do końca pracując w Klubie Sportowym *Amica* Wronki. Zawsze kierował się prawością i wielką życzliwością do ludzi.

Wyrazy szczerego współczucia Żonie i Rodzinie Zmarłego

składa

Zarząd i pracownicy Amiki Wronki SA

sportowe sprawy

POSZUKUJĄ MECENASA !

I Liga Grupa Mistrzowska

Z dużej chmury mały deszcz

Amica - Legia 0 : 0

Od tytułowego zdania trener Mirosław Jabłoński rozpoczął pomeczową wypowiedź konferencji prasowej, które w pełni odzwierciedla przebieg meczu na leśnej.

Piłkarskie wydarzenie nr 1 minionego weekendu stało na poziomie średniej ligowej czym kibice *Amiki* byli mocno rozczarowani. Na 4 kolejki przed finiszem rozgrywek strata do *Legii* jest praktycznie nie do odrobienia, na dodatek *Wisła* przeskoczyła Wronczan o jedno „oczko". Dziwić się sympatykom *Amiki* nie należy, wszak "apetyt rośnie w miarę jedzenia". Jednak *Legia* to na krajowe warunki firma co najmniej solidna, raz po raz odnosiła sukcesy w europejskich pucharach, personalnie bez słabych punktów.

Warta podkreślenia jest coraz lepsza oprawa meczów (rozmowy Marka Pogorzelczyka z Piotrem Golasem są owocne). Muzykanci, kolorowe flagi, kulturalny pokaz sztucznych ogni sprawiają nastrój sportowego święta.

RUCH – WISŁA 1:2 (1:0)

Do przerwy Ruch prowadził i posiadał przewagę. Po zmianie stron Wisła pokazała że będzie się liczyć w walce o mistrzostwo. Posiada też korzystny układ spotkań.

POGOŃ – GKS 0:1 (0:0)

Gospodarze definitywnie stracili szansę na występy w europejskich pucharach, przegrywając u siebie po słabym meczu.

POLONIA – ODRA 2:1 (1:0)

Odrze w rundzie wiosennej wyraźnie nie idzie. Polonia nadal liczy na europejskie puchary, zdobyła wazne 3 punkty.

TABELA

1.	Legia	36	16-8
2.	Wisła	31	15-12
3.	Amica	30	15-8
4.	Polonia	28	10-11
5.	GKS	24	10-13
6.	Pogoń	21	8-17
7.	Odra	21	8-17
8.	Ruch	18	9-12

11 KOLEJKA – PROGNOZY

W tym numerze poprosiliśmy o typy **Jarosława Bieniuka** - czołowego zawodnika "Amiki". Ponadto prognozują: Zbigniew Kaczmarek – były prezes "Czarnych", obecny sołtys Wróblewa, Artur Hibner – redaktor "Gazety Szamotulskiej", Piotr Golas – szef *Klubu Kibica* oraz Jacek Rosada – redaktor *Gońca Ziemi Wronieckiej* i redakcja ***WS***.

GKS – Amica: J.B. - 1:2, tego meczu nie możemy przegrać; Z.K. - 1:3; A.H. – 0:1; P.G. - 1:1; J.R. – 0:3; WS - 1:1.

Wisła - Polonia: J.B. - 2:0, krakowianie grają o mistrzostwo i ten mecz na pewno wygrają. Z.K. - 1:0; A.H. – 1:0; P.G. - 2:0; J.R. – 1:0; WS - 3:1.

Legia – Pogoń: J.B. - 3:0, Legia jest klasową drużyną i ten mecz wygra. Z.K. - 2:0; A.H. – 2:0; P.G. - 0:0; J.R. – 2:0; WS - 3:1.

Odra – Ruch: J.B. - 0:0, mecz „o nic" i powinien paść remis. Z.K. - 0:1, A.H. – 0:1; P.G. - 0:2; J.R. – 0:0; WS 1:1.

Radny Henryk Rusinek nie tylko bacznie przygląda się sukcesom „Czarnych", ale też wspomaga ich działania. *Fot. T. Hojan*

Klasa okręgowa

Kolejne zwycięstwo

***Czarni* Wróblewo – *Pogoń* Lwówek 2:0 (1:0)**

W pierwszym meczu przed własną publicznością (13 kwietnia), *Czarni* pokonali ostatni zespół z tabeli *Pogoń* Lwówek, dopisując kolejne 3 punkty na swoje konto. Mecz, rozpoczął się od szybkich, jednak chaotycznych ataków obu drużyn, które kończyły się z reguły niecelnymi uderzeniami na bramki.

W 31. min. Piotr Brzóska, pięknym, prostopadłym podaniem uruchomił **Jacka Górala**, a ten z 11 metrów, po celnym strzale w długi róg bramki gości uzyskał prowadzenie. Mimo przewagi wróblewian kibice więcej bramek przed przerwą nie zobaczyli.

Tuż po wznowieniu gry oglądaliśmy drugą i jak się okazało ostatnią w tym meczu bramkę. **Mariusz Chojan** zdecydował się na strzał z pierwszej piłki z ok. 16 metrów zaskakując kompletnie bramkarza *Pogoni* i było 2:0. Po tej bramce, która mocno ostudziła zapędy gości nastąpił okres spokojniejszej gry. Z upływem czasu ambitnie grający młodzi zawodnicy *Pogoni* odnaleźli się i z minuty na minutę grali lepiej. Jednak w tym meczu nie byli w stanie zaskoczyć dobrze grającej defensywy i bramkarza gospodarzy.

Pod koniec meczu trener miejscowych dał szansę dublerom i na boisko weszli: Krzysztof Antoszewski, Damian Krzyżaniak, Dariusz Szczypiorski i Maciej Rykowski. Wszyscy zawodnicy *Czarnych* zasłużyli na pochwałę - za mądrą taktycznie i skuteczną grę, która podobała się licznie przybyłym kibicom. A tych na mecze przychodzi coraz więcej. I to cieszy.

KOLEJNY MECZ mistrzowski *Czarni* rozegrają w najbliższą sobotę **w Śremie** z pretendentem do tytułu mistrzowskiego - z tamtejszą *Wartą*. Oj, ciężki to będzie mecz.

ORLIKI STARSZE niezbyt fortunnie rozpoczęły rozgrywki w rundzie wiosennej. Na boisku poznańskich *Winograd* przegrali 1:5 honorową bramkę zdobył **Bartek Graczyk**. W piątek (19.04) o godz. 16.00 w Popowie – lokalne derby: *Amica* Wronki – *Czarni* Wróblewo.

Wiesław Chojan

Sportowe NOWINKI

POWRÓT W WIELKIM STYLU

Po 2 latach wraca do I ligi poznański *Lech*. 25 tysięcy ludzi świętowało awans zasłużonego, z 80-letnią tradycją najbardziej popularnego w Wielkopolsce klubu piłkarskiego. Wszystko wskazuje iż w przyszłym sezonie w I lidze 3 zespoły będą reprezentować nasz region. *Grocl*in wprawdzie zagrożony, lecz radził sobie w gorszych opałach.

Trener „Lecha", Bogusław Baniak „traci włosy" . Strzygli piłkarze pod kierunkiem mistrza grzebienia - Ryszarda Forbricha.

CYTAT TYGODNIA

- W Warszawie to ja jestem „persona non grata", a w Poznaniu "grata" - Ryszard Forbrich (*Przegląd Sportowy* nr 88)

ODKRYCIE TYGODNIA

- *W piłkę gra się dziewięćdziesiąt a nie czterdzieści pięć minut* (Bogusław Kaczmarek – trener *Grocklinu*)

SZAMO DO MOSKWY

-Ponoć po zakończeniu sezonu najlepszy (we wszystkich klasyfikacjach) bramkarz polskiej ligi – Grzegorz Szamotulski przeniesie się w tamtejszym "Spartaku"

MEDYCZNY PUNKT WIDZENIA

- Po tym, jak nasz bramkarz puścił drugiego gola, nie dziwię się, że ludzie umierają na zawał serca." (Wojciech Łazarek – były selekcjoner reprezentacji Polski).

MŚ W TELAWIZJI POLSKIEJ

-Telewizja Polska od stacji *Polsat* odkupiła cześć praw do transmisji z mistrzostw świata. Na żywo obejrzymy mecze reprezentacji Polski, półfinały i finał.

T. Hojan

LIGA NADWARCIAŃSKA LZS

Rycerze wiosny

Drużyny „Płomienia" Kłodzisko, LZS Obrowo, „Sparty" Wierzchocin zdobyły w dwóch kolejkach po sześć punktów i pretendują do miana *rycerzy wiosny*. O ile 2 zwycięstwa drużyn wymienionych na dwóch pierwszych miejscach są planowe, to wygrane „Sparty" dla wielu są niespodzianką. Trzy punkty zdobyte z "Fortuną" nie były przypadkowe, przewaga wierzchocinian była widoczna. Z wygranej najbardziej zadowolony jest „Płomień", wygrywając z „Iskrą" zniwelował dystans do lidera do 2 punktów.

„Tęcza" Chojno - „Błękitni II" Zamość 2:0 (0:0)

- *bramki*: Błażej Jankowski: Sławomir Mrowiński po 1

- *sędzia*:Piotr Matusz

Po wyrównanej I szej połowie, gospodarze przyspieszyli po przerwie , zdobyli 2 bramki i kontrolowali przebieg meczu. W pełni zasłużone zwycięstwo „Tęczy".

„Iskra" Biezdrowo - „Płomień" Kłodzisko 2:3 (1:0)

- *bramki*: Dariusz Błajet (Iskra) – 2, Rafał Stańko, Paweł Holewa, Adam Antoszewski (Płomień)

- *żółte kartki*: Arkadiusz Duda (Iskra), Damian Garstka, Adam Antoszewski (Płomień).

- *sędzia*: Wojciech Graczyk

Kilka minut po przerwie "Iskra" prowadziła 2:0. Licznie zebrani kibice (z Biezdrowa, Kłodziska, Wronek) na boisku w Olszynkach wietrzyło sensację. Kilka wzorowych akcji Damiana garstki, Pawła Holewy, Patryka Odrobnego, a przede wszystkim Krzysztofa Dudka wystarczyło na minimalne, acz zasłużone zwycięstwo.

Zdzisław Zaporowski po każdym strzeleniu gola przez „Płomień" Kłodzisko wyraża radość efektownym przewrotem

„Orzeł" Słopanowo – LZS Obrowo 2:4 (0:2)

- *bramki*: Robert Olejniczak – 2 (Orzeł), Dariusz Magdziarz – 2, Marcin Hogiel i Michał Łach(Obrowo)

- *żółta kartka*: Dariusz Nowak (Orzeł)

- *sędzia*: Czesław Jerzyński

Derbowy pojedynek drużyn gminy Obrzycko był emocjonujący. Goście, tym razem rozdawali karty i wygrali zasłużenie.. "Orłom" potrzebny jest zastrzyk "świeżej krwi", co było widoczne już tydzień wcześniej.

„Sokół" Jasionna – „Sparta" Kluczewo 3:1 (2:1)

- *bramki*: Daniel Rezler – 2 i Maciej Pospieszny (Sokół), Mateusz Drewniak (Sparta)

- *sędzia*: Zdzisław Antoszewski

Zacięty mecz w Jasionnej. Inicjatywa należała do gospodarzy dla których Daniel Rezler jest "bezcenny".

„Grom" Rzecin – „Huragan" Stróżki 3:1 (0:0)

- *bramki*: Tomasz Kowal (2), Dariusz Kowal (1) (Grom), Marcin Ratajczak (Huragan)

- *żółta kartka*: Dariusz Jasnosik (Huragan)

- *sędzia*: Przemysław Starzonek

Jeszcze jesienią ten wynik byłby sensacją. Wobec osłabienia Marcinem Pujankiem, Pawłem Cholewą, Szymonem Nowakiem, przegrana gości nie jest niespodzianką.

„Sparta" Wierzchocin – „Fortuna" Zielonagóra 4:3 (1:0)

- *bramki*: Paweł Biniak – 1, Sebastian Ścibiorski – 2 i samobójcza (Sparta), Łukasz Laszczewski i Przemysław Tonak – 2 (Fortuna)

- *żółte kartki*: Rafał Banachowicz (Sparta), Marcin Manterial, Paweł Najdek, Łukasz Laszczewski (Fortuna)

- *sędzia*: Ryszard Konieczny

Biorąc pod uwagę miejsca tych drużyn w tabeli można by wynik uznać za sensację.

ciąg dalszy na str. 11

LIGA NADWARCIAŃSKA LZS

Wzmocniona zawodnikami: strzelcami bramek, Tomaszem Mrowińskim i Krzysztofem Biniakiem, drużyna „Sparty" stanowi całkiem ciekawy kolektyw. Goście dopiero przy stanie 3:0 dla gospodarzy rzucili się do odrabiania strat ale było to stanowczo za późno.

TABELA

1. Fortuna	13	30	55:24
2. Płomień	13	28	43:18
3. Obrowo	13	27	53:24
4. Tęcza	13	25	40:26
5. Orzeł	13	20	35:21
6. Huragan	13	15	32:37
7. Sparta K.	13	14	39:41
8. Sokół	13	13	40:41
9. Iskra	13	12	29:37
10. Grom	13	7	16:43
11. Sparta W.	13	6	18:81
12. Błękitni II	2	0	2:10

Z wyników i tabeli wynika, że 13. kolejka nie okazała się pechową dla żadnej z drużyn. Zacieśniła się tabela, między pierwszą a czwartą drużyną jest 5 pkt. różnicy (tydzień temu było 8). Strata „Orłów" ze Słopanowa do lidera na 9 kolejek do zakończenia rozgrywek jest teoretycznie do odrobienia, ale postawa w dwóch pierwszych meczach nie upoważnia do snucia tego typu prognoz.

Organizator rozgrywek Ligi Nadwarciańskiej - Rada Gminna LZS Wronki planuje na zakończenie mecz „pokazowy" *Czarni* Wróblewo – Reprezentacja Ligi.

Póki co wróblewianie niepewni do końca bytu w najwyższej klasie Wielkopolskiego Związku Piłki Nożnej dzielnie poczynają sobie w rozgrywkach. 2 razy po 2:0 wygrane i dobra forma rokują spokój w tej rundzie a w/wymieniony mecz uświetniłby 55 lecie tegoż zasłużonego dla Gminy Wronki Klubu, chociaż jak podkreśla prezes Wiesław Chojan hucznych obchodów nie będzie, gdyż w pierwszej kolejności trzeba zapewnić sprawy związane z funkcjonowaniem drużyny. I słusznie. Do reprezentacji Ligi kandydują: Piotr Gorący, Adam Antoszewski, Paweł Cholewa, Krzysztof Dudek (Płomień), Łukasz Laszczewski, Przemysław Tonak, Piotr Monterial (Fortuna), Wiesław Olejniczak, Dariusz Błajet (Biezdrowo), Lesze Lipowiec (Orzeł), bracia Krzysztof i Paweł Biniakowie (Sparta W.), Tomasz Kowal (Grom), Daniel Rezler, Jacek Kwapisz (Sokół), Sławomir Śledzik, Arkadiusz Janasek (Obrowo)(, Krystian Janowski, Przemysław Kowalik, Bartłomiej Rybarczyk (Tęcza).

Filip Brzóska (Błękitni II), Mateusz Drewniak, Mirosław Hachuj (Sparta K.) oraz Przemysław Hojan (Huragan). Do rewolucji nie powinno w tej kadrze dojść, gdyż ww. zawodnicy od pierwszej kolejki prezentują wyrównany, wysoki poziom, po drugie uzyskalibyśmy skalę porównawczą dzielącą L.N. od rozgrywek 2 klasy wyższej B klasy bynajmniej nie traktujemy pod względem poziomu wyżej, a nawet jak twierdzi sędzia główny rozgrywek Tadeusz Hojan drużyny Nojewa, Binina, Baborówka, Rokietnicy miałyby kłopoty z „załapaniem się " do górnej półki

W NASTĘPNEJ KOLEJCE

w niedzilę 21 kwietnia o godz.,15.00 spotkają się:

Kłodzisko – Rzecin, Obrowo – Zielonagóra,

Kluczewo – Słopanowo, Stróżki – Jasionna, Chojno – Biezdrowo, Zamość II – Wierzchocin.

Poznańska A klasa grupa III

WYNIKI - TABELA

Sokół II – Warta M.	2: 0
Arka - Kłos	1: 6
Sparta - Rzemieślnik	4 : 1
Orzeł - Orkan	5 : 2
GKS Kaźmierz	pauzuje

1. Sparta Szamotuły	14	37	5 : 12
2. Kłos Gałowo	14	33	37 : 9
3. GKS Kaźmierz	13	29	37 : 18
4. Orzeł Łowyń	14	24	27 : 24
5. Warta Międzychód	14	22	29 : 27
6. Rzemieślnik Kwilcz	13	19	26 : 27
7. Sokół II Pniewy	13	19	16 : 18
8. Warta Wartosław	13	18	21 : 23
9. Warta Obrzycko	14	10	17 : 28
10. Orkan Ryczywół	12	7	21 : 45
11. Arka Kiekrz	14	0	7 : 62

Na każdym meczu „Czarnych" Wróblewo obecny jest sołtys - Zbigniew Kaczmarek. Tym razem w towarzystwie Leszka Chołego i Antoniego Górala.

fot. T. Hojan

Piłkarska A - klasa gr. III

Fatalna passa wartosławian

***Warta* Obrzycko – *Warta* Wartosław 3 :1 (2 : 1)**

Trwa fatalna passa piłkarzy Warty Wartosław w wiosennej rundzie spotkań o mistrzostwo A-klasy. **Po porażce u siebie z *Orłem* Łowyń 0 :1,** w minioną niedzielę zespół z Wartosławiammusiał przełknąć gorycz bolesnej porażki jakiej doznał na boisku w Obrzycku .

Imienniczka z Obrzycka, kandydat do spadku pewnie pokonała wartosłowian w stosunku 3: 1 (2 : 1).

Pojedynek rozpoczął się dla gości w stylu „wołającym o pomstę do nieba". W ciągu pierwszych stu sekund pojedynku stracili już dwie bramki, głównie za sprawą niefrasobliwości obrony.

Jest to swoisty ewenement na tym szczeblu rozgrywek i musi stanowić ostrzeżenie dla tego typu poczynań.

I chociaż w 28 min **Piotr Łożyński** zdobywa dla *wartosławian* kontaktowego gola, to w drugiej połowie z tej wymiany ciosów zwycięsko wychodzą gospodarze strzelając nam trzecią bramkę na trzy minuty przed zakończeniem spotkania.

Wiosną gramy źle i czas najwyższy to skorygować.

Nie dje żadnego efektu krótka gra w polu bez zdobywania terenu, mało jest zagrań skrzydłami, dużo jest strat piłek po niezbyt udanych można powiedzieć chorobliwych, indywidualnych popisach niektórych zawodników. Dużo do myślenia daje też sposób desygnowania graczy do składu wejściowego.

Wzmocnienia jakich doznał zespół w okresie zimowym jak na razie nic nie dają. Miejmy nadzieję, że przyjdzie opamiętanie i nastąpi właściwa korekta. Trzeba wrócić do „jesiennej równowagi". Po porażce w Obrzycku z 18. punktami Wartosław spada na ósmą lokatę w tabeli.

W nadchodzącą niedzielę – 21 kwietnia o godz. 15°° *Warta* podejmuje lidera grupy – *Spartę* Szamotuły !

Z grą, taką jak w dwóch poprzednich spotkaniach będzie bardzo trudno, a wręcz niemożliwie, aby uzyskać chociażby honorowy wynik. Ale piłka nożna jest grą błędów, a takowe zdarzają się również najlepszym.

L.S.

CHŁOPCY Z LEŚNEJ NAJLEPSI

W środę, 10 kwietnia br. w Gałowie zmierzyły się reprezentacje szkół średnich w walce o Mistrzostwo Powiatu Szamotulskiego w Piłce Nożnej. Po jesiennych eliminacjach do turnieju przystąpiły trzy najlepsze zespoły – LO Szamotuły, ZSZ nr 2 i ZS nr 1 z Wronek. Turniej prowadzony był systemem „każdy z każdym".

Zeszłoroczny triumfator rozgrywek powiatowych i w dalszej kolejności Mistrz Wielkopolski LO Szamotuły uległ silnej drużynie **ZS nr 1,** która to zajęła **I miejsce** i **zdobyła mistrzostwo powiatu**. Wcześniej obydwie drużyny wysoko pokonały ZSZ nr°2 z Wronek. (LO Sz-ły i ZSZ nr 2 – 9:2; ZS nr1 i ZSZ nr 2 - 5:0; ZS nr1 i LO Sz-ły – 3:0).

Drużyna LO, jak i ZS nr 1 postawiły sobie twarde warunki. Mecz między nimi był bardzo zacięty i wyrównany. Zawodnicy obydwu zespołów znają się bardzo dobrze, bowiem rywalizują ze sobą w lidze juniorów (Amica, MKS Sz-ły). Fizyczna przewaga zarysowała się po stronie zawodników z Szamotuł, utrzymywali często przewagę w środku pola, gorzej jednak było z wykończeniem akcji. Atutem piłkarzy z Wronek było skuteczniejsze wykorzystanie elementów taktyki i przygotowanie szybkościowe. Chłopcy wyraźnie stosowali tzw. „obronę liniową" co jest elementem charakterystycznym dla nowoczesnego futbolu. Widać, że młodzi piłkarze mają to już we krwi, co bardzo dobrze świadczy o ich przygotowaniu w klubie *Amica*.

Pod opieką nauczyciela w-f Romualda Prajsa zespół ZS nr 1 ma zamiar zdobyć tytuł najlepszej drużyny w Wielkopolsce. Reprezentację ZS nr 1 tworzą wronieccy licealiści z Leśnej, a jednocześnie juniorzy klubu Amica. Mają dużą wolę walki i są w stanie sięgnąć po prestiżowy tytuł Mistrza Wielkopolski Szkolnego Związku Sportowego. Trzymajmy kciuki, aby im się powiodło.

Maciej Trojanek

Roni zaprasza

Zapraszamy Państwa do oglądania relacji z zawodów finałowych do Wronieckiej Telewizji Kablowej firmy RONI.

Relacja z zawodów zostanie nadana w poniedziałek 22.04.2002 o godzinie 18.00 na kanale informacyjnym.

Serdecznie zapraszam.

997 KRONIKA POLICYJNA K. P. WRONKI

12.04.2002

Mecz *Amiki* z Legią minął dla kibiców spokojnie. Problemy z odjazdem mieli jednak kibice *Legii*. Ich pociąg specjalny do Warszawy odjechał z Wronek dopiero o godz. 1.20 w nocy.

12.04.2002

Ok. godz. 16.oo zatrzymano rowerzystkę, miała 2,21 promila alkoholu.

KRĘGLARSKA LIGA ZAKŁADÓW PRACY

Amica na czele

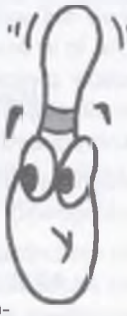

W dniach 11 i 13.04.2002 rozegrano finał Ligi Zakładów Pracy w kreglarstwie. W czwartek grały drużyny zajmujace dalsze miejsca w klasyfikacji, w sobotę natomiast rywalizowaly druż yny z górnej cześci tabeli.

Bardzo interesująco zapowiadała się walka o podium we wszystkich klasyfikacjach. Kibice którzy przybyli na obiekt kręgielni nie zawiedli się. Do ostatnich rzutów nie wiadomo było kto będzie stał na podium.

Największą niespodzianką był start **Beaty Mrowińskiej**, która pobiła rekord obiektu na 60 rzutów do pełnych, który należał wcześniej do Daruiusza Machniewskiego. Imponujący wynik 372 kręgle wystarczył by wyprzedzić w klasyfikacji generalnej kobiet **Agnieszkę Wojtkowiak**, która prowadziła przez cały czas trwania ligi. Trzecie miejsce wśród kobiet zajęła Bogumiła Konkol, a czwarte Marlena Konkol.

Wśród mężczyzn wiadomo już było przed finałem, że nikt nie ma szans wyprzedzić mającego wielką przewagę Krzysztofa Sawalę. Rywalizacja o kolejne miejsca była imponująca. Atmosfera była gorąca, do końca wszyscy kibicowali swoich faworytów. Ostatecznie drugie miejsce zajął Dariusz Machniewski, trzecie Jacek Nykiel, a czwarte Rafał Wrembel.

Bardzo ciekawie wyglądała rywalizacja drużynowa. Wygrała, grająca równo przez wszystkie starty, drużyna **AMICA III - Krzysztof Sawala, Jacek Nykiel, Zbigniew Golas, Przemysław Maślona**. Drugie miejsce zajęła drużyna AMICA I (Dariusz Machniewski, Marian Bzdręga, Filip Brzóska, Paweł Konkol), a trzecie drużyna POMET I (Roman Bączkiewicz, Marcin Michalak, Andrzej Kowalski, Leszek Woźniak). Kolejne miejsca zajęły drużyny STANMET-I, SEZAM i SZCZOTEX.

Na zakończeniu imprezy na obiekcie zebrały się władze miasta: Burmistrz - Kazimierz Michalak, z-ca Burmistrza - Stanisław Żołądkowski, Przewodniczący Rady Miasta i Gminy - Leszek Bartol i przedstawiciele wszystkich firm uczestniczących.

Rozdano puchary, medale, dyplomy i nagrody. W swojej przemowie Burmistrz podkreślił, że liga dowiodła słuszność budowy obiektu kręgielni. Warto tu podać, że w całej lidze brało udział 115 osób, co świadczy o dużym zainteresowaniu zawodami. W całych rozgrywkach oddano 32220 rzutów, w których strącono 160157 kręgli.

Tekst i zdjęcia: ***Maciej Kląskała***

Dzięki Jerzemu Grupińskiemu mogliśmy zapoznać się ze wspomnieniami pani Joanny, spisanymi jej ręką. Historia w takiej postaci jest dużo barwniejsza - i co tu ukrywać - na pewno ciekawsza... Wspomnienia nestorki rodu Grupińskich wydano w formie książki dla członków rodziny. Z obszernymi fragmentami tych wspomnień dzielimy się z naszymi Czytelnikami.

Joanna Grupińska

Męczące awanse urzędnika

Było nas w domu pięć sióstr i dwóch braci, i każde dziecko rodziło się w innej leśniczówce, bo ojciec stale awansował, było to bardzo męczące. Mama zawsze mówiła „Pamiętajcie, nie wychodźcie za mąż za urzędnika, to takie cygańskie życie, niech domek będzie ciasny, ale własny". Bardzo te słowa mamy wzięłam do serca i na pewno one były decydujące, że tu jestem.

Więc pierwsza posada ojca Goraj 1914 rok. Następna Krucz 1915 rok, w październiku jedenastego urodziła się Jadwiga. Mama mówiła, że przedtem przyjechała babcia, to jak rano odsłoniła zasłony w oknach, to szyby były tak zamarznięte, jedne kwiaty. To była tragedia - w hrabiego majątku ziemniaki i inne płody ziemi były jeszcze na polu, tak że wszystko pomarzło, a wtedy wybierano wszystko ręcznie, miejscowi ludzie nie chcieli w takich warunkach pracować. Wtedy hrabia sprowadził ludzi z Małopolski, to były tzw. „Ruski", zahartowane kobiety. Były ubrane w krótkie kożuszki i na bosych nogach ciepłe buty. Po tym mrozie przyszły ciepłe słoneczne dni, ale ziemniaki były tak zmarznięte, aż ciekły. Wszystko szło do gorzelni na spirytus.

Znowu przeprowadzka do Kruteczka rok 1917. Tam w roku 1918 urodziła się Helena. Kruteczek - mała wioska położona w lesie przy jeziorze, zamieszkała przez Niemców. Było tu kilka zamożnych gospodarstw, ale więcej ludzi biednych, bardzo pracowitych i solidnych. Do zboru ewangelickiego chodzili co niedzielę do Stajkowa siedem, osiem kilometrów. Ubrani na czarno i wielkie książki pod pachą nieśli.

W tej wiosce był sklep „ze wszystkim" - z czego najważniejsza była nafta. Sklep należał do Niemca Pokranta. Była tam też sala do tańca, szkoła na cztery klasy, jeden nauczyciel, w sąsiedztwie szkoły cmentarz ewangelicki. Mieszkało tam wprawdzie kilka rodzin polskich, ale byli to ludzie niezgodni, kłótliwi i złodzieje, kradli kury, a nawet jarzynę z pola.

Nasza wioska należała do parafii Lubasz (20 kilometrów). Bardzo miło wspominam tę wieś, mając cztery lata nauczyłam się tam języka niemieckiego. Do tego stopnia, że w domu mówiłam po niemiecku, *Mutter bitte Brot*. Był wtedy zwyczaj, że dziewczynki nosiły krótkie sukienki, a białe majtki były dłuższe, nogawki musiały być obszyte koronkami. Mama mówiła, że byłam taka nieznośna, krzyczałam zawsze o *Hosen mit langen Spitzen* (majtki z długimi koronkami).

Pamiętam, że kiedy ojciec wypłacał robotnikom ich należności, na łóżkach leżały listy wypłat i pieniądze - papierowe niemieckie marki. Kiedyś zabrałam te marki i podarłam na kawałki. Rodzice szaleli, podobno z trudem pozlepiali, a ja pamiętam, że pierwszy raz w życiu dostałam lanie liniałem, rodzice powiedzieli, że jestem wielki nicpoń. A potem śpiewałam: „Jania jest wielki nicpoń, bo podarła tacie marki". Przypominam sobie, że tata jechał do Pianówki rowerem po pieniądze, bo nie wszystkie można było zlepić.

Znowu przeprowadzka z Kruteczka do leśniczówki Krucz-las, rok 1920. To była leśniczówka z prawdziwego zdarzenia, w samym lesie, w pobliżu żadnych osiedli, piękne cztery pokoje i bardzo duża kuchnia, całe mieszkanie podpiwniczone, na strychu mieszkanie dla służącej. Ładne zabudowania gospodarcze i piękny sad owocowy, same jabłonie, najróżniejsze gatunki, w końcu sadu duży piec chlebowy. Takiej murawy, jak była w tym sadzie, nie spotkałam nigdzie.

Tu w czerwcu 1920 urodziła się czwarta siostra Mania, ojciec był zrozpaczony, że nie ma syna, ale w listopadzie 1924 roku urodził się brat Józiu. Ojciec ogromnie się cieszył, w nocy jechał z wieścią do dziadków do Pianówki. W tej leśniczówce mieszkaliśmy pięć lat.

Tu w sierpniu 1921 roku zaczęłam chodzić do szkoły do Nowiny - cztery kilometry drogi przez piękny las i przez pola. Wtenczas rok szkolny zaczynał się 4 sierpnia, od 1.10. do 15.10. mieliśmy dwa tygodnie ferii na wybierki. Nauczycielem był Kroszel, katolik, ale w jego domu mówili po niemiecku. Mieli jedną córkę Mimi, często byłam zapraszana do Mimi. Mieli konia i powózkę o dwóch kołach, zawsze się bałam, że to się wywróci. W czasie oktawy Bożego Ciała tą powózką wozili Mimi i mnie do Lubasza do sypania kwiatów. Mama Mimi piekła wspaniały placek z kruszonką na samym maśle, jeszcze dziś pamiętam ten smak. Mimi była bardzo rozpieszczoną jedynaczką, mało chodziła po podłodze, przeważnie po stołach łóżkach, kanapach, fotelach - jak wiewiórka. Często było dużo nieprzyjemności i mnie też się nieraz dostało, jak coś było zniszczone.

Rok po mnie naukę w szkole rozpoczęła moja siostra Jadzia. Szkoła była czteroklasowa, uczyła jedna nauczycielka - panna Pisarkówna, która przyszła z Krotoszyna. Była bardzo niedobra, wyczuwałam, że mnie nie lubi. W drugiej klasie pisaliśmy kaligrafię, mówiła, że ja okropnie piszę, za karę biła trzciną po dłoni - chwyciła za końce palców i biła po palcach i dłoni. To bardzo bolało, jeszcze dziś czuję ten ból i nienawidzę tej wiedźmy. To się mówiło „na łapę" i zawsze mówiła, ile łap uczeń dostanie. Jadzię to bardzo lubiła, bo Jadzia zawsze jej przynosiła gazety z domu do przeczytania. Wyzywałam Jadzię, że się tej babie podlizuje. W końcu panna Pisarkówna odeszła i przyszedł nauczyciel Józef Kosicki, pochodził z Dębego za Lubaszem, był to bardzo przystojny pan.

Miałam też dwie koleżanki bliźniaki Miecię i Władkę. Miecia i Władka to były siostry dziadka ministra Marka Pola. Mieszkały przy drodze do szkoły, mieli duże gospodarstwo. Któregoś dnia Władka powiedziała, że Miecia dziś do szkoły nie może iść, bo musi leżeć w łóżku. Okazało się, że kura, która wysiadywała kaczki, uciekła, a już był czas, że kaczuszki miały z jajek wychodzić, więc żeby się nie zmarnowały, położono Miecię do łóżka, wzdłuż jej ciała ułożono kacze jajka i na drugi dzień kaczuszki dziobkami pukały robiąc dziurki i wychodziły z jaj. Co to była za radość, odkrywaliśmy pierzynę i liczyliśmy kaczuszki. Jakie one były miłe w tym łóżku, tak mi się to podobało, że z trudem wygoniono nas do szkoły.

Kiedyś w Wielką Sobotę poszłyśmy obie z Jadzią ze święconką do szkoły do Nowiny, przyszłyśmy za wcześnie, jeszcze nikogo nie było. Oczekując na księdza, biegałyśmy przed szkołą, nagle zauważyłyśmy, że w sąsiedztwie szkoły zaczął palić się dom mieszkalny. Był kryty słomą, języki ognia wydobywały się przy kominie. Zaczęłyśmy krzyczeć: „Sotek się pali!". W krótkim czasie cały dom stanął w ogniu, nie było straży pożarnej, ludzie w beczkach i wiadrach nosili wodę, wszystko spłonęło, to było straszne. Pierwszy raz w życiu widziałam pożar domu. Święconkę do domu przyniosłyśmy w opłakanym stanie, a obie z Jadzią byłyśmy tak brudne, tylko oczy było widać.

Z Apteki „Pod Orłem"

Recepta na receptę

Co pacjent powinien wiedzieć...

Ministerstwo Zdrowia od 10 kwietnia wprowadziło nowe zasady w sprawie zapisywania leków. Nastąpiły zmiany w wykazach leków refundowanych przez kasy chorych dla pacjentów. Niektóre leki z grupy podstawowej przesunięto do uzupełniającej i odwrotnie a niektóre całkowicie wykreślono.

Leki z wykazu podstawowego i uzupełniającego są lekami podlegającymi zniżce, a pozostałe są pełnopłatne.

FUNKCJONOWANIE RECEPTY W APTECE

RECEPTA [nazwa przychodni, szpitala adres, telefon, nr umowy z kasą chorych, Regon lub nr identyfikacyjny]	
Świadczeniodawca	
Pacjent [mię nazwisko adres wiek (dla pacjentów poniżej 18 r.ż.)]	**Kasa Chorych** [symbol Kasy Refundującej]
	Uprawnienia [kod uprawnień]
	Ch. przewlekłe
Rp. [treść recepty, na której może być przepisane max. 5 leków lub 1 lek recepturowy]	
Data [wystawienia]	[pieczątka lekarza i podpis]

Uprawnienia pacjentów:

1) inwalida wojenny (kod JB);

- otrzymuje bezpłatnie leki ryczałtowe, ze zniżką 30% i 50%, leki pełnopłatne wydawane tylko na receptę

2) Zasłużony Dawca Krwi (kod – ZK)

- otrzymuje bezpłatnie leki ryczałtowe, ze zniżką 30% i 50%, ale do wysokości limitu refundacyjnego

3) inwalida wojskowy (kod – JW)

- otrzymuje bezpłatnie leki ryczałtowe, ze zniżką 30% i 50 % też do wysokości limitu

Limity

Jest to kwota do której określona kasa chorych (np. Wielkopolska Regionalna K. Ch. - symbol „15" lub Branżowa - symbol „17") refunduje lek, a różnicę ceny dopłaca pacjent.

Choroby przewlekłe

Istnieją wykazy chorób przewlekłych i przypisane do nich niektóre leki, które w takich przypadkach mogą mieć inną odpłatność.

Odpłatności

W aptekach leki są dyspensowane według kategorii:

1) wydawane z przepisu lekarza – refundowane przez Kasy Chorych – ze zniżkami i bezpłatnie (nieraz do wysokości limitu)

2) wydawane z przepisu lekarza – pełnopłatne

3) leki typu OTC (wspomagające) – nie wymagające recepty – pełnopłatne.

Okres ważności recepty:

1) recepta wystawiona na antybiotyki – 7 dni

2) recepta wystawiona przez Oddziały Ratownictwa Medycznego (Pogotowie Ratunkowe) – 7 dni

3) pozostałe recepty - 30 dni

Ile można wydać opakowań leków na receptę?

1) maksymalnie 2 opakowania

2) w przypadku chorób przewlekłych na okres 3 miesięcy ale musi być na recepcie podany sposób dawkowania

3) największe rygory dotyczą leków psychotropowych: na recepcie musi być zaznaczony sposób dawkowania, na wet przy zapisywanym jednym opakowaniu.

Co się zmieniło i jak się oblicza odpłatność pacjenta?

Generalnie zmieniło się wszystko: limity, odpłatności i ceny urzędowe

Przykład:

Preparaty stosowane w dietach eliminacyjnych będą miały dla pacjenta wyższą cenę. Są to odżywki dla małych dzieci, uzależnionych na toksyczne działanie podawanego pokarmu, np. *Nutramigen*:

Było:
-bez limitu
-cena z pełną odpłatnością 34,52
-na zwykłą receptę – 50% - czyli 17,26
-gdy była to choroba przewlekła (symbol: P) – 2,50

Obecnie:
-limit 30,46
-cena urzędowa 30,46
-na zwykłą receptę – pełnopłatna
-gdy choroba przewlekła – 50%
więc ostatecznie – 15,23

Istnieje jeszcze wiele innych zastrzeżeń m.in. przy wydawaniu leków narkotycznych czy na tzw. " import docelowy". Nieraz pacjent musi kilka minut poczekać, aby farmaceuta mógł przeanalizować - w tym ogromie preparatów i obowiązujących przepisów - prawidłowość wydania leku.

W związku ze zmianami w większości zmieniły się ceny detaliczne, natomiast odpłatności dla pacjenta nie zawsze uległy obniżeniu.

Często spotyka się leki o takim samym składzie chemicznym, produkowane przez różne firmy farmaceutyczne. Ich ceny są różne, chociaż dawka terapeutyczna jest identyczna. Zasadą jednak jest, że lekarz ordynujący leki i farmaceuta dyspensujący leki zawsze stara się dbać o dobro pacjenta.

Paweł Stryczyński

Zawody wędkarskie

* 1 czerwca 2002 roku o godz. 8.oo w Olszynkach rozpoczną się **zawody wędkarskie** dla młodzieży i dzieci od lat 7.

Wszystkich chętnych zapraszamy.

* 7 lipca 2002 roku od godz. 8.oo w Olszynkach rozpoczną się **zawody wędkarskie** dla seniorów.

Prowadzącymi zawody będą: Jan Ponicki, Marian Frąckowiak, ZenonDuda.

Imprezę patronatem medialnym obejmą **Wronieckie Sprawy**.

Szerzej o zawodach w maju.

Towarzystwu Pamięci Powstania Wielkopolskiego

serdecznie dziękuję

za życzenia, kwiaty i piękną replikę czapki powstańczej.

***Jan Rzepa** z rodziną*

BIBLIOTEKA Publiczna

ul. Szkolna 2, tel.: 254 06 17

czynna :

pn. - pt. w godz.: **10.00-18.00**

wtorki - godz. **10.00 - 14.00**

MUZEUM REGIONALNE

ul. Szkolna 2, tel.: 254 01 33

czynne:
poniedziałek - nieczynne
wtorek - 10.00 - 14.00
środa - 14.00 - 18.00
czwartek - 10.00 - 14.00
piątek - 14.00 - 18.00
sobota - 10.00 - 14.00

Inne godziny lub dni prosimy ustalać telefonicznie

W kwietniu wystawa czasowa -
pokłosie konkursu plastycznego organizowanego
przez ZS nr 1 „Powstańcy"

Repertuar filmowy kina „GWIAZDA"

19-21.04	Inni	USA	15
26-28.04	Władca Pierścieni	USA	12

godziny seansów: **17.00 i 19.00**
Kasa kina czynna na godzinę przed seansmi

DYŻURY APTEK

***POD ORŁEM* - Rynek, tel.: 254 01 34**

20.04.02 sobota - w godz: 8.00 - 13.00

***SŁONECZNA* - ul. Partyzantów, tel.: 254 14 65**

20.04.02 sobota - w godz:19.00 - 20.00

21.04.02 niedziela - w godz:10.00 - 11.30 i 19.00 - 20.00

PHARMACON II - Os. Borek, tel.: 254 93 79

20.04.02 sobota - 9.00 - 12.00

Sprzedam...

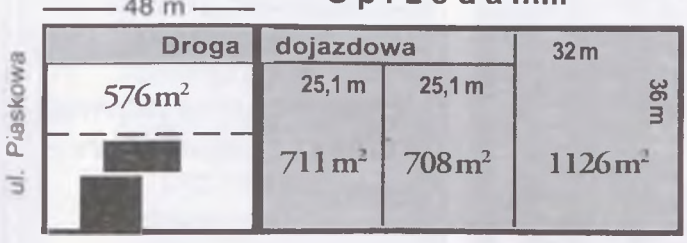

... działkę budowlaną 2846 m2. Cena 19 zł/m2. Działka z udokumentowanąmożliwością podziału. Droga dojazdowa. Kpl mediów w ul. Piaskowej. **tel. 0 606 26 58 46**

Wideoteka

DZIENNIK BRIDGET JONES

Reżyseria: Sharon Maguire

Obsada: Renee Zellweger, Hugh Grant, Jim Brdedbent, Gemma Jones, Colin Firth

Czas projekcji: 93 min.

Pierwszy dzień nowego roku; kac, nadal samotna - Bridget Jones atrakcyjna, pracująca dziewczyna po trzydziestce postanawia uporządkować swoje życie i osiągnąć wreszcie "wewnętrzną równowagę".
Zaczyna pisać pamiętnik : postanowienie nr 1 : zrzucić parę kilogramów; postanowienie nr 2 - równie istotne - znaleźć sobie miłego , rozsądnego faceta i nie angażować się w związki z facetami typu alkoholik, pracoholik, egocentryczny związkofob, megaloman, emocjonalny popapraniec lub zboczeniec.
Nie jest to wcale takie proste.
Bridget nie umie dokonać wyboru między dwoma mężczyznami swego życia - czarującym, seksownym i niebezpiecznie uwodzicielskim szefem Danielem Cleaverem, a Markiem Darcy - wziętym prawnikiem, starym przyjacielem rodziny, sprawiającym wrażenie nieprzystępnego nudziarza, odkrywającego jednak z czasem swoją bardziej atrakcyjną naturę.
W tej doskonałej adaptacji bestsellerowej powieści Helen Fielding występują - Renee Zellweger jako Bridget, Hugh Grant jako Daniel i Colin Firth jako Mark.
"Dziennik Bridget Jones" jest "obowiązkową lekturą" dla wszystkich miłośników dobrej i błyskotliwej komedii.

OFERTY PRACY

Powiatowy Urząd Pracy
Szamotuły, tel.: (061) 29 20 299

Powiatowy Urząd Pracy w Szamotułach informuje o miejscach pracy, z których mogą skorzystać zainteresowani. Adresy firm podawane są przez PUP w Szamotułach (ul. Ratuszowa 2, tel.: 29 20 299), po podaniu numeru oferty.

78 - Ostroróg

- magazynier wiek do 40 lat wyksz. srednie praktyka w zawodzie magazyniera

77 - Pniewy

- cieśla dekarz, stała praca, dojazd do pracy zapewniony

78 - Kobylniki

- kucharz mężczyzna, mile widziana praktyka po służbie wojskowej

79 - Baranowo

-dozorca bez znaczenia rodzaj grupy inwalidzkiej, sprawny ruchowo do 50 lat, wymagane doświadczenie

81 Szamotuły

-tokarz na 1/2 etatu mile widziane doświadczeniem

wronieckie sprawy

tel. (067) **254 34 34**
fax: (067) **254 16 16**
e - mail:
wronieckie @ priv5. onet.pl

Wydawca: Towarzystwo Miłośników Ziemi Wronieckiej, 64-510 Wronki ul. Szkolna 2. tel.: 254 01 36
Redaktor naczelny: Paweł Bugaj; tel.: 602 803 756
Druk: Zakład Graficzny *STS* - Czarnków
Ogłoszenia i reklamy: Agencja Wydawniczo-Reklamowa Wronki, Pl. Wolności 8 Tel./fax: (67) 254 16 16 pn.-pt. w godz. 9.00 -17.00, sob. 9.00 -13.00 oraz w siedzibie redakcji pn.-śr. w godz. 8.00 - 12.00

Redakcja zastrzega sobie prawo decydowania o publikowaniu otrzymanych materiałów, dokonywania skrótów, zmiany tytułów i adiustacji. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Adres redakcji: **64-510 Wronki, ul. Powstańców Wlkp. 28** ***Numer zamknięto***: 17.04.2002 r.

Wronlecka Telewizja Kablowa
spełnia Twoje oczekiwania
Firma „RONI" Wronki, Plac Wolności 2a
tel./fax: 2541116, e-mail:ronisat@poczta.onet.pl

SPÓJRZ - ZAJRZYJ - SPRAWDŹ !

Rzuć palenie!

skuteczne usuwanie nałogów

ALERGIE testy bez nakłuwań, odczulanie bez leków
MIGRENY, NERWICE
DEPRESJE (komputerowo)

Uwaga: promocja do końca kwietniu
BEZPŁATNY test alergiczny: pasożyty człowieka, bakterie, pierwotniaki (odczulanie płatne)

Gabinet Leczniczy BIOSTYL - Leszno

filia Pniewy (Apteka Śródm.), ul. Mickiewicza 16	czynne 8.00 - 20.00: czwartki, niedziele
Nowy Tomyśl, os. Batorego	środy
Wronki, ul. **Kościuszki 26**	soboty

Rejestracja tel.: **0 601 744 956**

PPUH „GEBAR"

Ćmachowo 39, 64-510 Wronki
tel./fax. (0-67) **254-72-47** tel.. kom. 604-554-198
PRODUCENT - KORZYSTNE CENY

Oferuje: usługi tartaczne * tarcica obrzynana i nie obrzynana (mokra i sucha) * elementy konstrukcyjne strugane (łaty, kontrłaty, belki, krawędziaki, więźba) * realizacja indywidualnych zamówień
Ponadto: * usługi transportowe do 24 ton * suszenie drewna * ostrzenie pił taśmowych
Już wkrótce zapraszamy do naszego serwisu internetowego: www.Gebar.com.pl
e-mail: gebar@gebar.com.pl

Firma GRZEGORZEWSKI

Autoryzowany Serwis Ogumienia

**Wronki, ul. Nowowiejska 33a,
tel./fax: 254 00 45**

**W ciągłej sprzedaży
opony w cenach fabrycznych
do wszystkich pojazdów
samochodowych,
ciągników i maszyn rolniczych**

**Zapraszamy
w godz. od 8.00- 17.00**

VREDESTEIN GOODYEAR Barum
Firestone Gislaved MICHELIN

RADCA PRAWNY
PODEJMIE OBSŁUGĘ FIRM
tel.: 0 603 954-044,
0-602 698-563

GS WRONKI

Gminna Spółdzielnia „SCh" we Wronkach

tel. 254 06 33

**BAZA MAGAZYNOWA
- ul. Mickiewicza 26**

**czynna
pn. pt. 7.00- 16.00,
soboty 8.00- 13.00**

oferuje do sprzedaży:

MATERIAŁY BUDOWLANE

- płyty NIDA GIPS – 18 zł/ szt
i profile do płyt
- SIPOREX – 6, 12, 24
- DRZWI DREWNIANE
- CEMENT
- PŁYTY WIÓROWE zwykłe i okleinowane
- CEGŁA – czerwona, biała, klinkierowa
- POKRYCIA DACHOWE - ondura, ondulina
- PRZEWODY DYMOWE szt. - 2,5 zł

STAL

-PRĘTY KWADRAT na bramy, płoty itp.
- PŁASKOWNIKI, KĄTOWNIKI
- CEOWNIKI, DWETEOWNIKI
- PRĘT ZBROJENIOWY I GŁADKI
- RURY

**DOWÓZ
WIĘKSZYCH ILOŚCI
GRATIS**

**Przy większych zakupach istnieje możliwość
negocjacji cen
oraz terminów płatności**

ZAPRASZAMY

STACJA KONTROLI POJAZDÓW

Marian Stańko

tel.: **254 72 42**

PSZ - 02

ABCCDTE/bcdefh

- obowiązkowe badania techniczne
- usługi diagnostyczne
- znakowanie pojazdów

czynna:
pn. - pt. 7.00 - 20.00
w soboty pracujące 7.00 - 13.00

- pierwsze badania techniczne samochodów sprowadzanych z zagranicy
- cieżarowych powyżej 16 t
- z zamontowaną inst. gazową

CENTRUM POKRYĆ DACHOWYCH

OFERUJE:

- Blachy dachówkopodobne i trapezowe cięte na wymiar
- Blachy trapezowe ocynkowane oraz w powłoce Alu Cynk
- Dachówki betonowe UNIBET, MARTENS, PRODACH, IBF, BRAAS
- Dachówki ceramiczne ROBEN, WIEKOR, MULLER
- Okna dachowe VELUX, OKPOL, wyłazy dachowe
- Rynny PCV, obróbki blacharskie, blachy płaskie
- Płyta falista ONDURA USA, gonty papowe
- Systemy docieplеń, wełna ROCKWOOL – 5 cm gratis
- **Ekologiczne szamba PCV**, rury drenarskie
- **Przydomowe oczyszczalnie ścieków**
- Grzejniki miedziane, aluminiowe oraz stalowe

MONTAŻ – TRANSPORT – RATY
„PROMOTECH" Brzeźno ul. Dolna 10;
tel.: (067) 255-19-83

OGŁOSZENIA
we Wronieckich Sprawach

* okolicznościowe **0,90** zł/cm²
*drobne **0,60** zł/słowo
*ramkowe **1,30** zł/cm²

SKORZYSTAJ - TO SIĘ OPŁACA !

Język angielski
KOREPETYCJE
weekendowe
tel.: 254 14 88

Szamotuły, ul. Wiosny Ludów 11
tel.: 061/ 292 22 40, 0 602 444 974

AUTO - SZKOŁA
Piotr Podziński
prowadzi

kurs prawa jazdy kat. B.

szkolenie komputerowe
wykłady:
ZS nr 1, ul. Leśna 17, Wronki
tel.: **254 23 90**

E.j. s.c.

Elżbieta i Jerzy Bajonowie

polecają:

raty bez żyrantów

- **PŁYTY NIDAGIPS i profile w cenach konkurencyjnych** (transport gratis!)
- FARBY & KLEJE
- TAPETY & KASETONY
- OKNA PCV (montaż, gwarancja)
- LAMPY
- **PŁYTKI CERAMICZNE**
- **NOWOŚĆ! - KOMPUTEROWA MIESZALNIA FARB**

Wronki, ul. Dworcowa 2
(przy dworcu PKP)
Pn – pt: od 8.00 do 17.30
w soboty: 8.00-13.30
Tel./fax: **254 94 76**

płatność kartami bankowymi
DOGODNY DOJAZD I PARKING

OGŁOSZENIA DROBNE

Przydomowe oczyszczalnie ścieków tel.:061/ 292 22 40,

Sprzedam sofę 2 osobową rozkładaną tel.: 2542 009

Budowy i remonty; tel.: 0 61 291 36 40, 0 604 305 555

Karcher, czyszczenie dywanów, tapicerek samochodowych, meblowych; tel.: 0 605 246 786, 0 605 286 367

Język angielski 15 zł/45 minut tel.: 254 01 18, 0 501 467 418

Sprzedam garaż na Os. Słowiańskim we Wronkach 20 m2, z kanałem tel.: 21 44 166

Sprzedam wózek dziecięcy, dwufunkcyjny (nowy) „mikru" tel.: 2542 009

Matematyka - korepetycje: tel.: 0 604 883 646 lub 0 606 593 494; **254 29 64**

Sprzedam syrenkę R -20, zarejestrowana, przegląd techniczny tel.: 254 00 16

Sprzedam garaż na Borku. 254 10 14

Sprzedam działkę budowlana 1250 m² tel.: 0 504 158 059

Sprzedam lub zamienie CINQUECENTO 700 rok 1995 tel.: 0 503 812 280

Sprzedam działkę 3100 m² z prawem do zabudowy w Wartosławiu nad jeziorem 9zł/m² tel.: 0 608 411 351

Sprzedam meblościankę 4,20 ciemny brąz 2549 275

Roboty budowlano, wykończeniowe tel.: 2549 412

Sprzeda pół domu Jaworowa (Zamość) tel.: 0 604 087 930

Kierowca na zasiłku pomostowym podejmie stałą lub dorywczą pracę tel. 0 608 035 893

Hurtownia

poleca

- **styropian**
- **kleje do styropianu**
- **siatki itp.**
- **materiały docieplające**

na stropy, poddasza, posadzki

- **kleje do płytek, gipsy**
- **wszelkie materiały budowlane**

Nowe, jeszcze niższe ceny - sprawdź!
z dostawą na miejsce

PPHU KAKABA
Ćmachowo 46, tel. 0 602 752 342
604 640 369
Serdecznie zapraszamy

Echa naszych publikacji

Wyjaśnienie

dla Pana Lecha Krzyżaniaka

W związku z tym, że to ja jestem autorką podziękowań, o których pisze Pan w artykule "Sprostowanie" ("Wronieckie Sprawy" z 11.04.2002) pragnę odpowiedzieć Panu na zgłaszane przez Pana uwagi.

Podziękowałam w imieniu Zarządu PKPS za Pańską szczodrość, której efektem było wylicytowanie, w trakcie tegorocznego Balu Karnawałowego, tortu. To, że owym tortem podzielił się Pan ze współbiesiadnikami, było dodatkowym przyczynkiem do wyrażenia Panu podziękowań.

We wspomnianym artykule pisze Pan, że zdarzenie takie nie miało miejsca. Trudno doprawdy zrozumieć powody, dla których zaprzecza Pan faktom znanym co najmniej dwustu współbiesiadnikom zabawy.

Zapewne takie powody istnieją, a ponieważ nie są mi one znane, chciałabym poprosić Pana o drobną przysługę: jeśli okazywanie hojności ludziom potrzebującym ma również w przyszłości być dla Pana powodem do wszczynania polemik na łamach prasy, bardzo proszę o nieokazywanie jej na imprezach przeze mnie współorganizowanych.

Agnieszka Staszak
sekretarz Zarządu MG PKPS

Na cmentarzu

Profanacja..

W nocy z 7 na 8 kwietnia, trzy tygodnie po pogrzebie Mateuszka spłonęła mogiła, wszystkie wiązanki, kwiaty skrzyneczka ze zdjęciem, pozostał osmolony krzyż, trzy wiązanki za krzyżem.

Przeżyliśmy głęboki żal i szok.

Kto to zrobił ?

Kto zakłócił spokój Mateuszkowi?

Całe jego 15-letnie życie było pasmem wielkiego cierpienia.

Walczył z nieuleczalną chorobą.

Wiemy z całą stanowczością, że nie zapaliło się od znicza.

Zawsze stało dużo zniczy i nic się nie stało, a wtedy stały tylko dwa w bezpiecznej odległości.

Hieny cmentarne to zrobiły bez żadnych skrupułów.

Pragniemy podziękować Państwu Grupińskim za podarowany nowy krzyż z tabliczką i skrzyneczkę z poduszeczką dla naszego synka brata i wnuczka.

W głębokim żalu
pozostająca rodzina

Obrazki

Obrazki od dzieci ze szkoły w Beverwijk dla dzieci we Wronkach.

Grupa uczniów ze szkoły "De Wilgeroos" w Beverwijk wykonała obrazki, których tematem jest życie codzienne ich klasy, grupy koleżeńskiej, szkoły.

Obrazki oraz listy napisane przez dzieci tworzą małą ekspozycję dedykowaną wronieckim szkołom i Wronieckiemu Ośrodkowi Kultury.

Ta "wędrująca ekspozycja" jest szczególnie kierowana do dzieci w wieku od 6 do 13 lat. Szkoła w Beverwijk ma nadzieję, że dzieci ze szkół we Wronkach również wykonają obrazki lub zdjęcia o swoim życiu i prześlą je na wystawę do Beverwijk

W Beverwijk przedsięwzięciu patronowało Biuro Edukacji Artystycznej Środkowego Kennemerlandu (nazwa części prowincji, w której leży Beverwijk).

Biuro podejmuje inicjatywę zbliżenia dzieci do sztuki organizując wycieczki do teatru, na wystawy sztuki itd.

Jednym z pomysłów Biura jest właśnie zorganizowanie dwóch wystaw pod wspólną nazwą "Różne spojrzenia". Pierwsza część pomysłu została zrealizowana.

Dzieci z rzymsko-katolickiej szkoły "De-Wilgeroos" (po polsku *bażka wierzby*) wykonały swoje prace.

Obecnie prace dzieci z Beverwijk są eksponowane we Wronieckim Ośrodku Kultury. Autorzy prac liczą na nawiązanie kontaktów z rówieśnikami i dlatego oznaczyli je numerami, za którymi kryje się numer listu do rówieśnika w Polsce. Adresy autorów prac wraz z listami można otrzymać u dyrektora Wronieckiego Ośrodka Kultury lub u dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych. Być może któraś klasa chce nawiązać kontakt z rówieśnikami w Holandii? Oczekujemy na reakcję.

T. Ziółek

Koncert...

Z inicjatywy Dyrekcji WOK, w minionym tygodniu członkowie i sympatycy PZPRil mieli możliwość wysłuchania koncertu muzycznego, który odbył się w lokalu **Związkowego Klubu Seniora** (Sala lustrzana WOK).

Organizatorem koncertu był Zarząd Oddziału Rejonowego Związku, a wykonawcami członkowie młodzieżowej Sekcji Instrumentów Klawiszowych *CAJA* działającej przy WOK pod kierownictwem Wojciecha Nejmana. Dla przybyłych do klubu członków i sympatyków Związku koncertował kwartet w składzie: Maria Roszak, Adrian Batura, Mateusz Skrzypczak i Szymon Głuchy, wykonując na instrumentach organowych szereg utworów muzyki rozrywkowo – tanecznej, których wykonanie przyjęte zostało z olbrzymim aplauzem i gromkimi brawami. ***Z.W.***

Rodzinie, Przyjaciołom, Znajomym, Sąsiadom, Delegacjom oraz wszystkim którzy uczestniczyli we Mszy św. i odprowadzili na miejsce wiecznego spoczynku

sp. Edwarda Sroczyńskiego

za złozone wieńce i kwiaty, za okazana pomoc, modlitwę, zamówione Msze św.

Serdecznie podziekowania składa
rodzina

Doktor Ząbek w przedszkolu

Przedszkole nr 1 podjęło współpracę z Przychodnią Stomatologiczną "Dental". Przedszkolaki dzięki pani Justynie Cwojdzińskiej – higienistce stomatologicznej, z coraz większą wprawą i zaangażowaniem czyszczą zęby po każdym posiłku w przedszkolu.

W kwietniu pierwsze grupy odwiedziły gabinet stomatologiczny, a specjaliści dokonali darmowego przeglądu zębów.

Jako nauczyciele zdajemy sobie również sprawę z tego, jak kluczową rolę w edukacji dziecka odgrywa zaangażowanie rodziny. Odnosi się to także do nauczania zasad higieny jamy ustnej. Stąd też znakomitym pomysłem okazała się współpraca z rodzicami. Prywatna Przychodnia Stomatologiczna "Dental" przygotowała dla przedszkolaków materiały przeznaczone do zabrania do domu, między innymi "Mój plan szczotkowania zębów", w którym uczestniczy cała rodzina. Przedszkolaki dzięki niemu wyrabiają sobie na całe życie dobre nawyki higieny jamy ustnej. Kolejnym krokiem "Dentalu" w kierunku współpracy z rodziną są również zaproszenia rodziców na bezpłatny przegląd zębów oraz usunięcie kamienia, które to dzieci otrzymają już wkrótce.

Dorota Nowak

Prywatna Przychodnia Stomatologiczna
Wronki,ul. Niepodległości 11b

Umów się na wizytę - **tel. 254-20-88**

PROMOCJA !!!

Oferta ważna do 30 czerwca 2002

Dla dzieci:
Nowa, niższa cena aparatu ortodontycznego
+ bezpłatne badanie ortodontyczne

~~1.500 zł~~
1.300 zł

Dla dorosłych:
Bezpłatny przegląd kamerą wewnątrzustną
pod powiększeniem potrafimy wykryć nawet niewielkie ogniska próchnicy co sprawi, że leczenie będzie tańsze i bezbolesne

Wiemy, jak bardzo chciałbyś już mieszkać

Kredyt mieszkaniowy Własny Dom

Własny Dom

- lider oprocentowania – najtańszy złotowy kredyt mieszkaniowy*
- 25-letni okres kredytowania
- finansowanie budowy domu systemem gospodarczym
- ubezpieczenie brakującego wkładu własnego
- także na zakup mieszkania komunalnego lub zakładowego

* Bank Zachodni WBK S.A. został ogłoszony liderem oprocentowania w miesięczniku PROFIT nr 9, wrzesień 2001.

Wągrowiec, ul. Pocztowa 11, tel. 262 64 93

WBK | Bank Zachodni WBK S.A.